

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русской литературы**

ДРОЗД
Александра Александровна

СВОЕОБРАЗИЕ ТВОРЧЕСТВА В. С. ВЫСОЦКОГО

Дипломная работа

Руководитель: Шпаковский Игорь Иванович

2018

РЕФЕРАТ

Дипломная работа состоит из 80 страниц, 102 использованных источников.

Ключевые слова: Поэтический перевод, виды переводов, лирические мотивы, фольклорные мотивы, реминисценции, лингвокультурология, теория перевода, семантические трансформации, стихосложение, поэтика перевода, стилистика художественной речи, ролевое начало.

Цель исследования – выявить своеобразие поэтического мира В. С. Высоцкого, а также семантических, прагматических и лингвокультурологических аспектов поэтики его творческого наследия, лингвостилистических особенностей переводов его стихов и на белорусский язык.

Методологию исследования определяет комплексный подход, сочетающий сопоставительно-типологический, культурно-исторический и текстологический методы с элементами контекстуально-ситуативного анализа.

Объект исследования – стихи и песни В. С. Высоцкого и их переводы на белорусский язык, выполненные М. Буловацким, Г. Станкевичем, О. Барковским, Р. Бензеруком, В. Цурпановым, Г. Лихтаровичем, Б. Мелешко и Л. Берестянской.

Предмет исследования - лингвостилистические особенности текстов стихотворений и песен В. С. Высоцкого, семантические особенности и основные поэтические стратегии их переводов с русского языка на белорусский, степень тождества между оригинальными и переводными межязыковыми коррелятами.

Научная новизна исследования определяется тем, что рассматриваемые переводы стихов и песен В. С. Высоцкого белорусскими авторами ранее не подвергались литературоведческому анализу, предложен собственный алгоритм их исследования. Проведенное исследование позволило дополнить и некоторым образом откорректировать сложившееся представление о художественной специфике творческого наследия поэта, функциональной заданности поэтических форм.

Результаты исследования: определена и охарактеризована жанрово-художественная специфика, очерчены основные пути и методы отражения индивидуально-авторской доминанты, поэтического творчества В. С. Высоцкого. По новому раскрыты некоторые аспекты структурно-семантических особенностей отдельных художественных моделей реальности в стихах и песнях поэта. Предпринята попытка показать художественный потенциал поэтического переложения песен В. С. Высоцкого белорусскими авторами.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца складаецца з 80 старонак і 102 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ПАЭТЫЧНЫ ПЕРАКЛАД, ВІДЫ ПЕРАКЛАДАЎ, ЛІРЫЧНЫЯ МАТЫВЫ, ФАЛЬКЛОРНЫЯ МАТЫВЫ, РЭМІНІСЦЭНЦЫІ, ЛІНГВАКУЛЬТУРАЛОГІЯ, ТЭОРЫЯ ПЕРАКЛАДУ, СЕМАНТЫЧНЫЯ ТРАНСФАРМАЦЫІ, ВЕРШАСКЛАДАННЕ, ПАЭТЫКА ПЕРАКЛАДУ, СТЫЛІСТЫКА МАСТАЦКАЙ ПРАМОВЫ, РОЛЕВЫ ПАЧАТАК.

Мэта даследвання – выявіць своеасабліваць паэтычнага свету У. С. Высоцкага, а таксамасемантычных, прагматычных і лінгвакультуралагічных аспектаў паэтыкі яго творчай спадчыны, лінгвастылістычных асаблівасцяў перакладаў яго вершаў на беларускую мову.

Метадалогію даследвання вызначае комплексны падыход, які спалучае супастаўна-тыпалагічны, культурна-гістарычны і тэксталагічны метады з элементамі кантэкстуальна-сітуацыйнага аналізу.

Аб'ект даследвання – вершы і песні У. С. Высоцкага і іх пераклады на беларускую мову, выкананыя М. Булавацкім, Г. Станкевічам, В. Баркоўскім, Р. Бензеруком, В. Цурпанавым, Г. Ліхтаровічам, Б. Мялешка і Л. Берасцянскай.

Прадмет даследвання – лінгвастылістычныя асаблівасці тэкстаў, вершаў і песень У. С. Высоцкага, семантычныя асаблівасці і асноўныя паэтычныя стратэгіі іх перакладаў з рускай мовы на беларускую, ступень тоеснасці паміж арыгінальнымі і перакладзенымі міжмоўнымі карэлятамі.

Навуковая навізна даследвання вызначаецца тым, што разглядаемыя пераклады вершаў і песень У. С. Высоцкага беларускімі аўтарамі раней не падвяргаліся літаратураведчаму аналізу, прапанаваны ўласны алгарытм іх даследвання. Праведзенае даследванне дазволіла дапоўніць і нейкім чынам адкарэктаваць усталяванае ўяўленне аб мастацкай спецыфіцы творчай спадчыны паэта, функцыянальнай заданасці паэтычных формаў.

Вынікі даследвання: вызначана і ахарактарызавана жанрава-мастацкая спецыфіка, акрэслены асноўныя шляхі і метады адлюстравання індывідуальна-аўтарскай дамінанты, паэтычнай творчасці У. С. Высоцкага. Па новаму раскрыты некаторыя аспекты структура-семантычных асаблівасцяў асобных мастацкіх мадэляў рэальнасці ў вершах і песнях паэта. Зроблена спроба паказаць мастацкі патэнцыял паэтычнага перакладання песень У. С. Высоцкага беларускімі аўтарамі.

ABSTRACT

The thesis consists of 80 pages; the list of cited sources includes 102 items.

Key words: POETIC TRANSLATION, TYPES of TRANSLATION, LYRICAL MOTIFS, FOLKLORE MOTIFS, REMINISCENCES, CULTURAL LINGUISTICS, THEORY of TRANSLATION, SEMANTIC TRANSFORMATION, PROSODY, POETICS of TRANSLATION, STYLISTICS of ARTISTIC SPEECH, ROLE BEGINNING.

The aim of the research is to reveal the peculiarity of the poetic world by V. S. Vysotsky, as well as semantic, pragmatic and linguocultural aspects of his poetic heritage, linguistic and stylistic features of his poems and their translations into the Belarusian language.

The research methodology is determined by the integrated approach combining the comparative-typological, cultural-historical and textual methods with elements of contextual and situational analysis.

The object of study is the poems and lyrics by Vladimir Vysotsky and their translations into Belarusian, made by Bulavatski M., G. Stankevich, O. Barkovskaya, R. Banderacom, V. Zubanova, G. Likhtarovich, B. and Meleshko L. Berestyanskaya.

The subject of the research is the linguistic and stylistic features of V. S. Vysotsky's poems and lyrics, the semantic features and main poetic strategies of their translations from Russian into Belarusian, the degree of identity between the original and translated interlanguage correlates.

The scientific novelty of the diploma thesis is determined by the fact that the translations in point done by Belarusian authors have not been previously subjected to literary analysis. The conducted research allowed to complete and some way to correct the existing viewpoint on the Poet's creative heritage, the functional pre-determinacy of poetic forms.

As far as the **findings of the research** are concerned, the genre and artistic specificity is defined and characterized, the main ways and methods of reflecting the individual author dominant, the poetic creativity of V. S. Vysotsky are outlined. Some aspects of structural and semantic peculiarities of separate artistic models of reality in the Poet's poems and lyrics are taken a new look at. There is undertaken an attempt to show the artistic potential of the poetic arrangement of V. S. Vysotsky's lyrics made by Belarusian authors.